

ΤΟ ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΟΥ κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗ

Στις 17 Νοεμβρίου έκανε στη μεγάλη αίθουσα των τελετών του Πανεπιστημίου τον έναρκτηριό του ο νέος καθηγητής του Αστικού Δικαίου κ. Κ. Δεμερτζής. Το θέμα ήταν εξαιρετικά ενδιαφέρον: «**Η θέση της γυναίκας μέσα στο γάμο**». Ο κ. Δεμερτζής, αν και νέος στο Πανεπιστήμιο, είναι εν τούτοις πασίγνωστος από την πολιτική ζωή και από την εργασία του στην Επιτροπή του Αστικού Κώδικα, όπου είναι Πρόεδρος. Οι ιδέες του για τη θέση της γυναίκας στο Αστικό Δίκαιο, ήταν ήδη γνωστές από το Διάγραμμα του Αστικού Κώδικα και από τις συζητήσεις της Αναθεωρητικής Επιτροπής, αλλά το γεγονός ότι οι ιδέες αυτές εκφράσθηκαν από μίαν επίσημη Πανεπιστημιακή Έδρα και μάλιστα από ένα ζωντανό εκπρόσωπο της συντηρητικής μερίδας της κοινωνίας μας, τούς έδωσε πολύ περισσότερη σημασία. Ο κ. Δεμερτζής ανέτρεξε πρώτα στον αρχαίο Έλληνικό πολιτισμό και εξέθεσε πόσο άπιστευτα καθυστερημένη ήταν η θέση της γυναίκας στο δίκαιο και στην κοινωνία. Γιατί η γυναίκα και ως σύζυγος και εν γένει ως μέλος μιας οικογένειας, ήταν ζμια σχεδόν με μιὰ δούλη, γιατί όχι μόνο δεν είχε δικαίωμα να έχει δική της περιουσία και αὐτοπαρξία, αλλά και η ζωή της ακόμη ήταν εξαρτημένη από τον πατέρα ή το σύζυγο. Η θέση της γυναίκας στην αρχαία Ελλάδα, είπε ο κ. Δεμερτζής, αποτελεί ένα στίγμα στον τόσο λαμπρό πολιτισμό της.

Κατόπιν ο κ. Δεμερτζής ανέλυσε το αρχαίο Ρωμαϊκό δίκαιο όσον αφορά τη θέση της γυναίκας και ιδίως το δικαίωμα που είχε ο Ρωμαίος σύζυγος να αποπέμψει τη γυναίκα του χωρίς διατυπώσεις διαζυγίου ή και να την παντρεύει με άλλον.

Παρ' όλον όμως ότι οι Ρωμαίοι δεν αναγνώριζαν νομικά καμμιὰ θέση στη γυναίκα, την τιμούσαν ξεχωριστά ως μητέρα, όπως π. χ. τη μητέρα των Γράκχων.

Μόλις με το Χριστιανισμό άρχισε να στερεώνεται νομικά η θέση της γυναίκας στην οικογένεια. Ο γάμος αναγνωρίζεται ως μυστήριο και το Ρωμαϊκό δίκαιο έφευρίσκει το σύστημα του χωρισμού των περιουσιών συνδυασμένο με την προίκα, όπου η γυναίκα έχει το δικαίωμα να έχει δική της περιουσία και να τη διαχειρίζεται ελεύθερα, χωρίς να έχει ανάγκη από

τη συναινέση του συζύγου για τις διαχειριστικές της πράξεις.

Ο σύζυγος είνε κύριος της προίκας, αλλά είναι υποχρεωμένος να την επιστρέψει, μετά τη λύση του γάμου, στη γυναίκα ή τους κληρονόμους της.

Το σύστημα αυτό ισχύει και σήμερα στην Ελλάδα και είναι τόσο εύνοικό για τη γυναίκα, ώστε να μην υπάρχει ανάγκη να το θέξει καν ένας αστικός κώδικας. Στους ξένους κώδικες, όπου είναι ο Γαλλικός, ο Γερμανικός, ο Έλβετικός, είσεχώρησε και το σύστημα της κοινοκτημοσύνης των περιουσιών, που είναι ξένο προς το Ρωμαϊκό δίκαιο και που σήμερα πρέπει να θεωρηθεί ως καθυστερημένο, γιατί περιορίζει τη διαχειριστική ικανότητα της γυναίκας.

Το σπουδαιότερο ζήτημα που απασχολεί το σημερινό νομοθέτη είναι οι προσωπικές σχέσεις των συζύγων. Η αναγραφή στον κώδικα της ισότητας των συζύγων δεν ανεκρίθηκε από την Αναθεωρητική Επιτροπή, αλλά ο κ. Δεμερτζής ελπίζει ότι η απόφαση αυτή δεν ήταν οριστική και ότι θα αναθεωρηθεί. **Η αρχή της ισότητας πρέπει να υπάρχει στο Νόμο, όχι γιατί θάλλάξουν με αυτή οι γάμοι, αλλά γιατί θα αποδοθεί έτσι δικαιοσύνη στο ήμισυ της ανθρωπότητας.**

Ο νέος αστικός κώδικας αναγνωρίζει στη γυναίκα δικαίωμα γνώμης στην ανατροφή των τέκνων και δικαίωμα να διευθύνει τον οίκο. Έτσι με πολύ λίγες επιφυλάξεις εξισώνεται η γυναίκα στο Αστικό Δίκαιο, ενώ στο Δημόσιο μένει ακόμη περιφρονημένη από το Νόμο. Στο σημείο αυτό ο κ. Δεμερτζής εδήλωσε απροκάλυπτα τη γνώμη του, ότι πρέπει η γυναίκα στην Ελλάδα να εξισωθεί και στο δημόσιο βίο προς τον άντρα και να αποκτήσει το δικαίωμα να μετέχει στα κοινά, σε κάθε αίρειτόν αξίωμα με δικαίωμα να εκλέγει και να εκλέγεται.

Το ήμισυ της ανθρωπότητας δεν υπάρχει λόγος να παρίσταται σαν άπλως θεατής στη διεύθυνση των κοινών, από την οποία φέρει τις συνέπειες.

Τους λόγους του κ. Δεμερτζή εκάλυψαν ζωηρά χειροκροτήματα από το πολυπληθέστατο ακροατήριο, όπου ήταν μεταξύ άλλων και ο πρωθυπουργός κ. Τσαλδάρης και ο Υπουργός της Παιδείας.